

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

TISKOVÁ ZPRÁVA

8. 1. 2014

Více najdete na www.nkp.cz a www.klementinum.cz <Pro novináře>

Význam knihy a češtiny odkrytý v Jungmannových překladech

Praha, Klementinum: Národní knihovna ČR a občanské sdružení Ontogenie kulturní centrum připravili unikátní prezentaci Jungmannových překladů. Kromě samotných překladů se budou návštěvníci v rámci expozice *Příběh slova, příběh myšlenky* moci seznámit také s historií jejich realizace nebo s unikátními kopiemi jejich knižních vazeb. Obsáhlá výstava, která představí významné Jungmannovy překlady Miltonova *Ztraceného ráje* a Chateaubriandovy *Ataly*, se uskuteční od 15. 1. 2014 do 2. 3. 2014 ve Výstavním sále Galerie Klementinum Národní knihovny ČR.

Nacházíme se v době, která přechází od Gutenbergova odkazu k nové formě sdílení informací, jež proměňuje celou společnost. Snad nikdy nebylo aktuálnější položit si otázku: *Co je kniha a jaký má význam pro naše myšlení?* Už na přelomu 18. a 19. století chtěl Josef Jungmann doložit důležitost českého jazyka ve světovém kontextu překladem dvou poetických knih s výrazným duchovním rozměrem, v jejichž osudech se propojily tři kultury, tři osobnosti a tři jazyky: šlo o Miltonův *Ztracený ráj* a *Atalu* Reného de Chateaubrianda. Snad ani sám Jungmann netušil, že Chateaubriandovým vzorem byl již od mládí právě Milton, jehož *Ztracený ráj* přeložil do francouzštiny. Přebásnění britského eposu jej natolik ovlivnilo, že v době francouzské revoluce napsal *Atalu*, která předznamenala romantismus a nasměrovala tak kulturní vývoj v celé Evropě – inspiraci z ní čerpal i velký Goethe. *Atala* vyšla v roce 1801 a Jungmann ji přeložil už čtyři roky poté.

„Je zajímavou shodou životních a politických událostí v Evropě, že v době, kdy Jungmann dílo přeložil, se v Praze zrovna nacházel Chateaubriand. Snad neznalostí společenskou, nebo nepřízní osudu se však spolu oba spisovatelé nesetkali,“ vypráví Marie Krajplová z občanského sdružení Ontogenie kulturní centrum. A dodává: *„Ve své době však hrály vydání i překlady uvedených děl podstatnou roli při utváření společnosti. Všem třem zmíněným autorům bylo vlastní překonávání mnohých překážek a boj za svobodu člověka jako jednotlivce, byť v různých dobách a podobách, ale vždy skrze jazyk. Milton napsal Ztracený ráj v roce 1607 jako naprosto slepý. Chateaubriand cestoval do Ameriky, kde se*

setkal s Washingtonem a pozoroval život Indiánů.“ Cílem Jungmannova úsilí bylo dokázat, že český jazyk je rovnocenný s ostatními světovými jazyky, což dosvědčil právě na překladech uvedených děl. V nich nacházíme češtinu, která významně ovlivnila náš dnešní jazyk i způsob myšlení. Výstava představuje texty ve vztahu k překladu, ale i k historii knihy vůbec. Proč byla volena určitá konkrétní vazba, nebo písmo a papír? A jaký vliv na nás má zpracování svazku, který nám přenáší nejen myšlenky, ale též celé dějiny, jež se v knihách schovávají? Je kniha jen textem, nebo i nástrojem, který může měnit myšlení lidí?

Výstavu **Příběh slova, příběh myšlenky**, pořádanou Národní knihovnou ČR a občanským sdružením Ontogenie kulturní centrum, bude možné navštívit od 15. 1. 2014 do 2. 3. 2014 ve Výstavním sále Galerie Klementinum každý den od 10.30 do 18.00 hod. s výjimkou pondělí. Vstupné je 50 Kč, pro studenty a seniory 40 Kč, pro děti do 15 let 20 Kč a děti do 6 let mohou expozici navštívit zdarma. Každý čtvrtek bude probíhat doprovodný program pro školy, který je možné si objednat na stránkách Ontogenie.cz. Informace k výstavě najdete také na www.nkp.cz

Irena Maňáková
Národní knihovna ČR

**Příběh
slova
příběh
myšlenky**

 Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Galerie Klementinum
15. 1. — 2. 3. 2014
otevřeno úterý až neděle
10.30 — 18.00 hodin

Josef Jungmann
Překlady

François René de Chateaubriand
Atala

John Milton
Ztracený ráj

ontogenie* ACADEMIA
NAKLADATELSTVÍ aukro Český rozhlas Česká televize software602 PLAV